

Tarih: 30.12.2005

Bilgi Raporu

Sayı : 2005/41/64
Konu : 2005 Ekonomisinin Artıları ve Eksileri

Hazırlayan: Bilge AFŞAR

2005 EKONOMİSİNİN ARTILARI VE EKSİLERİ

2004 yılında ekonomik değerlerin çok iyi ve yüksek seyretmesinden dolayı 2005 yılı ekonomisini değerlendirmek biraz zor olacaktır. Zira 2004 yılına göre durum çok fazla iyi değildir. Bunun nedeni; temel hedefimiz olan büyümenin düşmesidir. Mevcut büyüme oranında etkili olan sektör de inşaat sektörü olmuştur. Yani büyüme bütün sektörlerde ve alanlarda gerçekleşmemiştir. Ayrıca 2005 yılında iktisadi büyümenin ithalata endeksli olması, ödemeler bilançosundaki cari işlemlerin açık vermesine ve yabancı sermayeye olan bağımlılığın giderek artmasına neden olmuştur.

2005 ekonomisindeki olumlu gelişmeler;

- (+)Enflasyon hedefimiz yükselen petrol fiyatlarına rağmen başarılı olmuştur.
- (+)2005 yılında en büyük başarı özelleştirme alanında olmuştur. Tüpraş, Telsim ve Erdemir gibi büyük oranlı satışlar yapılmıştır. Bu satışlar sonunda TMSF ve ÖİB büyük gelirler elde etmiştir. (Erdemir ve Tüpraş'ın satış bedelleri henüz tahsil edilmemiştir.)
- (+)Düşen faizler vasıtası ile borç dinamikleri iyileşmiştir. Kamu borcumuzun milli gelire oranı iyileşmekte ve Maastricht Kriterlerine yaklaşmaktadır. (Maastricht Kriterlerine göre oran %60'tır.)
- (+)2004 yılında artış gösteren dış borçlarımız 2005'te aynı düzeyde kalmıştır.(16.5 milyar dolar)
- (+)2005 yılında ülkemize yüksek oranlarda sıcak para girişi olmuştur. 25 milyar dolara yakın sıcak para döviz kuru ve yatırım piyasalarında etkili olmuştur. (2005 yılındaki yabancı sermaye girişleri geçmişten farklı olarak, giren sermayenin %10'u doğrudan yabancı sermaye olurken, borç yaratan yabancı sermaye girişi toplamın %50'sinde kalmıştır. Giren yabancı sermayenin %40'ı ise hisse senedi alımı yolu ile gerçekleşmiştir.)
- (+)Bankalar parlak bir yıl geçirmiştir. Özellikle konut kredileri ile ciddi çıkışlar yaşanmıştır. Bu sayede toplam krediler ilk 11 ayda %47 artış göstermiştir.
- (+)Faiz oranlarında düşüşler yaşanmıştır.
- (+)İnşaat sektöründe canlanma yaşanmış, ekonomik büyümenin lokomotifi inşaat sektörü olmuştur.
- (+)Kısa vadeli sermayenin yerini giderek daha uzun vadeli ve kalıcı sermayeler almaya başlamıştır.

(+)Para politikası enflasyonla mücadeleye odaklanmış, bu da ekonomik disipline katkı sağlamıştır.

2005 yılında ekonomide yaşanan olumsuz noktalar;

(-)Bu yılda elde edilen büyüme daha çok inşaat sektöründeki gelişmeyle elde edildiği için sürdürülebilir nitelikte olmamıştır. Büyümenin bu özelliği ciddi bir dış açık sorunu yaratmıştır.

(-)Artan petrol fiyatları ve değerli TL, cari açığın artmasına neden olmuştur. Cari açığın milli gelire oranı %6'yı aşmaktadır ve bu oranın yakın bir gelecekte de düşmesi beklenmemektedir.

(-)Tarımsal üretimde sürdürülebilir bir verimlilik ve büyüme olmamıştır.

(-)Sanayi kesiminde verimlilik artışları olmakla birlikte büyüme 2004 seviyesini yakalayamamıştır.

(-)Artan verimlilik reel ücretlere yansımıştır. Kur aynı düzeyde kaldığı için ücret maliyetleri döviz bazında yükselmiş bu da üreticilerin maliyetini artırmıştır.

(-)İşsizlik oranı bir düşme göstermemiştir ve halen işsizlik ülkemiz için büyük sorundur.

(-)TL kurunun değer kazanması, Çin'le rekabet güçlüğü, Avrupa'da canlanmanın başlayamaması ihracatı düşürmüştür.

(-)Sanayide büyüme yavaşlamıştır.

(-)Tarımsal üretimde gerileme olmuştur.

(-)Cari açık bugüne kadar ki en yüksek noktaya ulaşmıştır.(22.5 milyar dolar)

(-)Düşük ihracat ve yüksek ithalat dış ticaret açıklarında sapmalara neden olmuştur.

(-)Özel sektörün dış borcu fazladır ve özel sektör borçlarının %43'ü kısa vadeli.

(-)İlerleyen zamanlarda, hızlı artan banka kredilerinin ekonomide kırılğanlıklara sebep olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

KAYNAKÇA

www.milliyet.com.tr

www.ceterisparibus.net